

vokatmæglere og fastsættelse af salær til disse, bør den nærmere regulering af dette spørgsmål ske i de regler, som Domstolsstyrelsen efter forslaget til retsplejelovens § 273, stk. 2, bemyndiges til at udstede. Det forudsættes, at en advokatmægler vil kunne få godtgjort rejseudgifter (salær for rejsetid og transportudgifter) efter samme principper, som sådanne udgifter efter gældende regler godtgøres beskikkede advokater og forsvarere. Efter retsplejelovens § 333, stk. 1, 2. pkt., kan justitsministeren ved beskikkelsen af en advokat ved en byret bestemme, at der ikke skal tilkomme den pågældende godtgørelse for rejseudgifter ved møde inden for retskredsen. I praksis tages et sådant såkaldt rejseforbehold i almindelighed. Det forudsættes, at en advokatmægler tilsvarende i almindelighed ikke skal have godtgjort rejseudgifter ved retsmæglinger inden for advokatens »egen« retskreds. I de sager, hvor der gør sig særlige forhold gældende, og hvor der derfor udpeges en advokatmægler med kontor uden for retskredsen, bør mægleren normalt have godtgjort de rejseudgifter, som den pågældende med føje har haft i forbindelse med retsmæglingen, med udgangspunkt i de takster, der gælder for godtgørelse af rejseudgifter til beskikkede advokater og forsvarere.

Som nævnt ovenfor foreslår Justitsministeriet, at retten, når der skal udpeges en advokatmægler, som udgangspunkt skal vælge en mægler med kontor i den pågældende byretskreds. Byretterne vil derfor ikke skulle rette henvendelse til vedkommende landsret, hver gang en advokat skal udpeges som retsmægler. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 (forslag til retsplejelovens § 273), og bemærkningerne hertil.

3.7. Retsmæglerrollen

3.7.1. Retsplejerådet anfører, at rådet i vidt omfang kan tilslutte sig de retningslinjer for retsmægleres virksomhed, som er gældende under forsøgsordningen, jf. pkt. 2.4.4 ovenfor. Retsplejerådet finder således, at retsmæglerens rolle også ved en permanent ordning vedrørende retsmægling må være at optræde neutralt og virke for en mindelig løsning af sagen. Retsmægleren skal søge klarlagt, hvilke interesser og behov parterne har, og hvilke problemer parterne ønsker at finde en løsning på, med henblik på at hjælpe sagens parter med selv at finde en løsning på deres konflikt.

Retsplejerådet anfører, at retsmæglerens rolle er at lede processen. Retsmægleren skal medvirke til, at parterne finder løsninger, som er tilfredsstillende for dem, mens det ikke er retsmæglerens opgave at påse,

at en aftale er i overensstemmelse med det udfald, en dom i sagen måtte forventes at få.

Retsplejerådet bemærker, at retsmægleren under forsøgsordningen ikke har været afskåret fra at komme med forslag til løsninger eller give udtryk for styrker og svagheder i parternes argumentation.

Retsplejerådet henviser endvidere til, at der i forbindelse med evalueringen af forsøgsordningen er gennemført analyser, der viser, at det navnlig er mæglerens bidrag under forløbet, der har betydning for, om en aftale af parterne opleves som en god løsning. I evalueringsrapporten konkluderes det, at en teoretisk og principiel antagelse om, at løsningen på konflikten bliver bedre, hvis den så vidt muligt overlades til parterne alene, på visse punkter bliver bekræftet og på andre punkter afkræftet i evalueringen. Hvis mægleren er tilbøjelig til at inddrage sin vurdering af udfaldet af retssagen, hvis den gennemføres, har det en negativ indflydelse både på parternes opfattelse af, om aftalen er god eller ej og på den generelle vurdering af retsmæglingens succes, mens mæglerens »frie« vurdering af fremsatte løsningsforslag har en positiv virkning på muligheden for at opnå en aftale. Om mægleren selv har fremsat løsningsforslag, vurderet deltagerens argumenter eller lagt pres på deltagerne ser derimod ikke ud til at have betydning for parternes opfattelse af, om retsmæglingen var en succes.

Efter Retsplejerådets opfattelse bør det være det klare udgangspunkt for retsmægling, at retsmægleren skal være tilbageholdende med at blande sig i den indholdsmæssige løsning af konflikten. Retsplejerådet finder, at denne mæglerrolle er bedst til at opfylde retsmæglingens formål om at øge parternes kommunikation med hinanden, så de selv kan finde frem til løsningen på deres konflikt. Ved at opretholde dette udgangspunkt tydeliggøres efter Retsplejerådets opfattelse også, at retsmægling er væsensforskellig fra traditionel forligsmægling ved domstolene. For at sikre en smidig mæglingssproces finder Retsplejerådet dog, at retsmægleren ikke bør være afskåret fra at fremsætte forslag til løsning af sagen og pege på styrker og svagheder i parternes argumentation mv. Efter Retsplejerådets opfattelse bør retsmægleren dog være tilbageholdende hermed, og det bør alenes ske, hvis parterne anmoder om det, og retsmægleren finder det hensigtsmæssigt og forsvarligt.

Efter Retsplejerådets opfattelse bør retsmægleren gribe ind og i sidste ende afslutte retsmæglingen, hvis parternes løsningsforslag ville indebære strafbare forhold, eller er i strid med præceptiv lovgivning (dvs. lovgivning som ikke kan fraviges ved aftale). Som eksempel herpå nævner Retsplejerådet tilfælde, hvor